Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510
00101 Helsinki

LAUSUNTO

30.9.2021

EDUSKUNTA
Maatalousjaosto

Viite: Lausuntopyyntö HE 146/2021 vp

ASIA: HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLA VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2022, MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA (PL 30)

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua valtion talousarviosta vuodelle 2022 ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan osalta on vuoden 2022 talousarviosta vaikea löytää mitään yllättävää. Lukujen vertailtavuutta vaikeuttaa muutaman momentin osalta niille tälle ja ensi vuodelle budjetoitu elpymisrahoitus, jota voidaan käyttää myös tulevina vuosina. Näin on ilmeisesti tilanne esimerkiksi luonnonhaittakorvauksen rahoituksen osalta, jolle esitettävä rahoitus on 13,4 milj. euroa vuoden 2020 tilinpäätöstä pienempi. Muilta osin viljelijätukiin ja korvauksiin osoitetut määrärahat ovat odotusten mukaisia.

Ottaen huomioon maatalouden suhdannetilanne talousarvion pääluokasta 30 puuttuvat kaikki tulevalle talvikaudelle tarvittavat kriisitoimenpiteet. Esimerkkinä tällaisesta voisi olla poikkeustilanteessa maatiloille myönnettävien maksuvalmiuslainojen valtiontakausten avaamisen vaatima Makeran pääomittaminen.

Hallitusohjelmaa vasten tarkasteltuna taas erityisesti biokaasun ravinnekiertokorvaus tai peltorakenteen kehittämisohjelma alkavat numeroiden valossa olla aika lailla kuopattu, sillä mm. peltorakenteen kehittämisohjelmalle on hallitusohjelman mukaan käytettävissä rahoitusta vuosille 2021-2023 noin 5 milj. euroa vuodessa. Nyt talousarviossa sille esitetään 0,7 milj. euroa. Vastaavasti joutoalueiden metsitystukeen on budjetoitu 6 milj. euroa ja myöntämisvaltuutta on 8,2 milj. euroa. Joutoalueiden metsitystuen kysyntä on yllättänyt ja hankkeiden käynnistysvaikeuksien takia vuoden 2021 aloituksia siirtyy vuodelle 2022. Myöntämisvaltuutus ei tule todennäköisesti riittämään. MTK:n mukaan myöntämisvaltuutta pitäisi lisätä, että rahoitusta hakeneet ja hakuun tulevat kohteet voidaan käynnistää.

Tutkimuksen rahoituksen osalta kannatettavia ovat rahoituksen lisääminen turvepeltojen päästövähennystutkimukseen ja AgriHubin toiminnan rahoittaminen. Investointien tukemiseen varattavan summa kasvu on kannatettava linjaus. Tältä osin ongelma on rakennuskustannusten erittäin voimakas nousu,

joka todennäköisesti tekee kannattamattomia suurimmasta osasta suunnitelluista maatalouden investoinneista, joten tältä osin edessä voi olla keskittyminen pieniin perusparannus- ja korjausinvestointeihin.

Helsingissä 30.9.2021.

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Juha Lappalainen
tutkimuspäällikkö